

Št.: 740-1/25-20

Datum: 10. 12. 2025

Zadeva: Mnenje o specialnih znanjih za delo diplomirane medicinske sestre v ambulanti za družinsko medicino in v specialistični ambulanti za diabetologijo

Spoštovani,

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zbornica – Zveza) je prejela vaše vprašanje, ali na novo zaposleni v referenčni ambulanti družinske medicine nujno potrebujejo posebna oziroma dodatna znanja za delo v referenčni ambulanti, vključno s primerom nadomeščanja diplomirane medicinske sestre v času porodniške odsotnosti, ter vprašanje, ali mora diplomirana medicinska sestra, ki se na novo zaposli v specialistični ambulanti za diabetologijo, obvezno pridobiti specialna znanja s področja edukacije oseb s sladkorno boleznijo.

Zbornica – Zveza pojasnjuje, da Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US, 84/23 – ZDOsk-1, 102/24 – ZZKZ in 32/25, v nadaljnjem besedilu ZZDej) v 55. členu določa, da lahko zdravstveni delavec samostojno opravlja vsako delo, za katero ima ustrezno izobrazbo in je zanj usposobljen ter ima na razpolago ustrezno opremo.

Diplomirana medicinska sestra oziroma diplomirani zdravstvenik (v nadaljnjem besedilu diplomirana medicinska sestra) mora za delo v ambulanti družinske medicine izpolnjevati naslednja pogoja:

- najmanj tri leta delovnih izkušenj kot diplomirana medicinska sestra,
- pridobljena strokovna usposobljenost za delo v ambulantah družinske medicine, ki se pridobi z udeležbo na strokovnem usposabljanju za delo v ambulantah družinske medicine, ki ga skupno organizirajo Ministrstvo za zdravje, Katedra za družinsko medicino Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani in posamezne strokovne sekcije pri Zbornici – Zvezi.

Program usposabljanja za diplomirane medicinske sestre v ambulantah družinske medicine obsega naslednje vsebine:

- organizacija dela in sporazumevanje v ambulanti družinske medicine, ki obsega: uvod, dispanzersko metodo dela, vlogo medicinskih sester v medpoklicnem zdravstvenem timu, delo v timu in delitev dela, presejanje in preventivo, vodenje zdravstvene dokumentacije, prakso in pravne podlage zagotavljanja pacientovih pravic v družinski medicini, organizacijo delovnega časa in dela, principe sporazumevanja v ambulanti, razreševanje konfliktov, sodobne medije;
- preventiva;
- vodenje astme in KOPB: uvodni in zaključni del ter trije dnevi praktičnega dela;
- sladkorna bolezen: uvodni in zaključni del ter trije dnevi praktičnega dela;
- arterijska hipertenzija in koronarna bolezen: uvodni in zaključni del ter trije dnevi praktičnega dela;
- osteoporoza: enodnevno izobraževanje.

Za zagotavljanje kakovostne, strokovne in varne zdravstvene obravnave v ambulanti družinske medicine je pomembno, da izvajalec zdravstvene dejavnosti zagotovi, da zgoraj navedene pogoje izpolnjujejo tudi diplomirane medicinske sestre, ki začasno nadomeščajo diplomirano medicinsko sestro v ambulanti družinske medicine za čas npr. daljšega bolniškega dopusta, porodniškega dopusta oziroma dopusta za nego ter varstvo otroka.

Glede vašega vprašanja, ali mora diplomirana medicinska sestra, ki se na novo zaposli v specialistični ambulanti za diabetologijo, obvezno pridobiti specialna znanja s področja edukacije oseb s sladkorno boleznijo, Zbornica – Zveza pojasnjuje, da lahko diplomirana medicinska sestra sicer opravlja delo v specialistični ambulanti tudi brez specialnih znanj, vendar izključno na področjih, ki ne vključujejo edukacije oziroma zdravstvene vzgoje pacientov, saj je za izvajanje strukturirane edukacije oseb s sladkorno boleznijo pridobitev ustreznih specialnih znanj nujna za zagotavljanje strokovne, varne in kakovostne obravnave. Dodatno pa opozarjamo, da so bili s 1. 10. 2025 uvedeni novi obračuni strukturirane edukacije (program TABLETKA, program INZULIN, program FIT, program OSVEŽITEV, program NOSEČKA ter srednja in dolga edukacija), za katere morajo biti edukatorji ustrezno usposobljeni, pri čemer se zahtevano znanje pridobi v okviru programa specialnih znanj.

Pripravili

Barbara Bukovnik, dipl. m. s.,
predsednica Sekcije medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov v družinski medicini

Mojca Mesojedec, dipl. m. s.,
predsednica Sekcije medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji

Anita Prelec,
predsednica Zbornice – Zveze